

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet

Click here to enter text.

E-mail sendt til lige@lige.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325632
SINL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 24/01148-2

11. JUNI 2024

HØRINGSSVAR OVER LOVUDKAST OM AFSKAFFELSE AF LIGESTILLINGSREDEGØRELSER OG FORENKLING AF REGLER OM KØNSSAMMENSÆTNING

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet (herefter ministeriet) har ved e-mail af 8. maj 2024 anmodet om Institut for Menneskerettigheders (herefter instituttet) eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ligestilling og kvinder og mænd og lov ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (afskaffelse af ligestillingsredegørelser og forenkling af regler om kønssammensætningen i bestyrelser m.v.)

Med lovudkastet foreslår ministeriet at afskaffe ligestillingsredegørelserne, at indføre en bagatelgrænse på 50 medarbejdere for kommunale fællesskaber, statslige institutioner og virksomheder mv., som er forpligtet til at opstille måltal for kønssammensætningen i bestyrelser, samt at ændre den årlige indberetning for måltal fra hvert til hvert andet år.

Formålet med lovudkastet er at lette administrationen i den offentlige sektor. Lovudkastet udmønter regeringen og KL's aftale om kommunernes økonomi for 2024 og understøtter dermed kommunernes arbejde med at nedbringe udgifter til administration ved at gennemføre en række regelforenklinger.

Instituttet har følgende bemærkninger:

FORPLIGTELSEN OM MAINSTREAMING

Ligestillingslovens § 4 indeholder en forpligtelse til, at offentlige myndigheder inden for deres område skal arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.

Bestemmelsen fastslår mainstreamingsforpligtelsen for alle offentlige myndigheder. Det betyder, at statslige myndigheder og institutioner,

kommuner og regioner pålægges en handlepligt til at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd. Fx ved at fremme ligestilling i myndighedens personalepolitik og ved rekruttering af medarbejdere.

Ligestillingslovens § 5 udmønter mainstreamingsforpligtelsen, idet ministerier, statslige institutioner og statslige virksomheder hvert tredje år inden den 1. juni skal redegøre for deres arbejde for ligestilling (ligestillingsredegørelserne), jf. § 4.

BUREAKRATISK OG ADMINISTRATIVT TUNG

Instituttet er bekendt med, at ligestillingslovens § 5 ved en lovændring i 2019 blev ændret, så frekvensen for ligestillingsredegørelserne blev ændret fra hvert andet år til hvert tredje år, samtidig med at redegørelserne blev forenklet.

Ministeriet fremhæver i lovudkastet, at ændringerne fra 2019 dog ikke har haft den ønskede effekt for kommunerne. Kommunerne anser ifølge ministeriet stadig ligestillingsredegørelserne som en administrativ byrde.

Instituttet bemærker i den sammenhæng, at der ikke ses at være oplysninger i lovudkastet om andre relevante aktørers opfattelse af ligestillingsredegørelsernes effekt. Der er således ikke efter det oplyste indhentet synspunkter herom fra andre offentlige myndigheder, fx statslige institutioner, ministerier eller regioner, eller fra relevante faglige organisationer eller andre aktører på feltet, der kunne kvalificere betydningen af ligestillingsredegørelserne yderligere.

- Instituttet anbefaler, at Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet i lovudkastet redegør for andre offentlige myndigheder end kommuners oplevelse af ligestillingsredegørelsernes effekt, og at der indhentes oplysninger herom fra relevante faglige organisationer og andre aktører på feltet.

MAINSTREAMINGSFORPLIGTELSEN SKAL EFTERLEVES

Instituttet bemærker, at det i lovudkastet vurderes, at afskaffelsen af ligestillingsredegørelserne ikke vil forringe offentlige myndigheders arbejde med ligestilling, idet mainstreamingsforpligtelsen i ligestillingslovens § 4, fortsat gælder.

Ministeriet vurderer imidlertid, at ligestillingsredegørelserne på personaleområdet i vid udstrækning er blevet overflødiggjort af krav om måltal og politik for kønssammensætningen i ledelser og bestyrelser i offentlige institutioner og virksomheder mv. Det er derfor ministeriets

opfattelse, at der i vidt omfang er tale om dobbeltadministration i forhold til indberetning om kønssammensætningen på personaleområdet.

Det fremgår desuden af lovudkastet, at det er ministeriets opfattelse, at ligestillingsredegørelserne ikke giver et reelt billede af ligestillingsindsatsen eller er drivkraft for arbejdet hermed.

Endelig er det ministeriets opfattelse, at den digitale udvikling har begrænset behovet for ligestillingsredegørelserne, da borgere ofte bliver informeret via myndighedernes hjemmesider om arbejdet med ligestilling.

Instituttet bemærker, at mainstreamingsforpligtelsen medfører en pligt for offentlige myndigheder til at fremme ligestilling såvel i interne forhold, som personalepolitikken, som i forhold til borgerne og det konkrete forvaltningsområde, fx ved udarbejdelse af vejledninger og formidling til borgerne og ved planlægning af opgaver.

Det er instituttets opfattelse, at en afskaffelse af ligestillingsredegørelserne kan gøre det vanskeligere at følge arbejdet med fremme af ligestilling, der ikke vedrører personaleområdet.

- Instituttet anbefaler, at Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet i lovudkastet redegør for, hvordan ministeriet vil sikre, at mainstreamingsforpligtelsen, udover personaleområdet, i ligestillingslovens § 4, vil blive efterlevet af offentlige myndigheder, hvis ligestillingsredegørelserne afskaffes.

Der henvises til ministeriets dok. nr. 75125.

Med venlig hilsen

Tine Birkelund Thomsen

CHEFKONSULENT